

12. maj 2026

UPA2026/142

Uunga siunnersuut: Nunami aalisakkerivinni innaallagissamut, imermullu akikillileruteqartitseriaatsip atuuttup aallarnisaasunut, suliffeqarfinnullu mikinerusunut atuutsilersinneqarneratigut aningaasatigut, allaffissornikkullu kingunissaanik erseqqissaasumik nalunaarusiornissaanik, Naalakkersuisut peqquneqarnissaanik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Nassuiaat aningaasalersueriaatsinik, Inatsisartullu aalajangiinissamut tunngavissaanik ataatsimoortumik imaqassaaq. Nassuiaat kingusinnerpaamik 1. januar 2027-mi Inatsisartunut agguanneqassaaq.
(Inatsisartunut ilaasorta q Napaartoq Isak Petrussen, Demokraatit)

Siullermik Siumup sinnerlugu Demokraatit Inatsisartunut ilaasortaataat Napaartoq Isak Petrussen qutsavigerusupparput nunatsinni aallartisaasunut aammalu suliffeqarfinnut mikisunut atugassarititaasut pillugit pingaarutilimmik oqalliseqataanera pillugu.

Siumumit isumaqarpugut Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiornikkut ineriartorneq pillugu eqqarsarneq nutarterneqartariaqartoq. Nunarput siunissami aningaasarsiornikkut inuiaqatigiinnillu eqqarsaatigalugu imminut napatinnerusoq pilersikkusukkutsigu, inuussutissarsiutit pioreersut kisiisa tunngavigalugit ingerlaqqissinnaanngilagut. Nutaanik suliffissanik pilersitsisunut, nutaaliornermik ingerlatsiniartunut aammalu suliffeqarfinnik aallartitserusuttunut pitsaanerusunik periarfissiisariaqarpugut.

Aamma oqaatigisariaqarpoq, nunatsinni suliffeqarfinnik nutaanik pilersitsineq ajornartorsiutinik annertuunik unammilligassaqarfiummat. Ingerlatsinermut aningaasartuutit qaffasissut, pingaartumik nukissiuutitut tunngatillugu, amerlasuunut aporfiupput. Tamanna illoqarfinni annerni kisiat atuutinngilaq, aammali nunaqarfinni isorliunerusunilu suliffeqarfinnik aallartitserusuttunut immikkut artornarnerulluni.

Taamaattumik apeqqutaanngilaq inuussutissarsiornermut tapersersuinissaq pisariaqartinneqarnerasoq. Apeqqut tassaavoq qanoq iliorluta akisussaassuseqartumik, siunertaqarluartumik aammalu inuiaqatigiinnut iluanaarutaasumik tamanna aqqissuussanerlugu.

Siumumit Naalakkersuisut ernumassutaat paasilluarpavut. Erngup nukingata imermillu ataatsimoortumik akikilliliiffigineqarnerat annertoq Nukissiorfiit aningaasaqarnerannut sunnuteqarsinnaavoq aammalu kingunerisinnaallugu innuttaasut nalinginnaasut akiligassaasa qaffannerat. Tamanna akisussaassuseqartumik politikimik ingerlatsinermi mianersorfigineqartariaqarpoq.

Kisianni aamma erseqqissartariaqarpoq, siunnersuutit annertuut itigartitsissutigalugit periarfissanik allanik saqqummiussinngikkutta, taava inuussutissarsiornermi aporfiit maannakkut atuutereersut attatiinnassavagut. Taamaattumik Siumumit isumaqarpugut pisariaqartoq oqallinneq qanoq ililluta suliffeqarfinnik nutaanik pilersitsisunut pitsaanerusunik atugassaqartitsisinnaanersugut pillugu ingerlateqqinneqassasoq.

Nunat avannarliit misilittagaasa takutippaat inuussutissarsiornermut tapersersuineq pitsaanerpaamik angusaqarfiusartoq aaqqissuussinerit siunertaqarluartut aqcutigalugit – tapiissutit nalinginnaasut aqcutigalugit pinnani. Sverigemi suliffeqarfiit mikisut sulisumik siullermik atorfinitsitsigaangata immikkut oqilisaassiffigineqarsinnaapput. Finlandimi nutaaliornermut, suliffeqarfinnik nutaanik pilersitsinerimut aammalu ilisimatusarnermut tunngatillugu akileraarutitigut kajumilersitsissutit atornerqarlutik. Ataatsimut isigalugu nunat avannarliit suliffeqarfinnik aallartittunik tapersersuisarput, kisianni ingerlatsinerimut tapiissutit nalinginnaasut aqcutigalugit pinnatik.

Siumumit isumaqarpugut Kalaallit Nunaat taamatut isumassarsinnaasoq, kisianni nammineq nunatsinni pissutsit tunngavigalugit aaqqiissutissanik ineriartortitsisariaqartugut.

Assersuutigalugu eqqarsaatigineqarsinnaavoq suliffeqarfinnut nutaanut nukissiuutinut aningaasartuutit piffissami aalajangersimasumi appartinneqartarnissaat. Tamanna suliffeqarfiit aallartiffimmini nukittunerusumik aallartinnissaannut iluaqutaasinnaavoq. Aamma eqqarsaatigineqarsinnaavoq suliffeqarfinnut nutaanut akileraarutitigut oqilisaassissutit, soorlu ukiuni siullerni suliffeqarfiup iluanaarutaanut tunngatillugu immikkut aaqqissuussinerit.

Taakku saniatigut inuussutissarsiornermi atortutigut tunisassiornikkullu aningaasaliinerit piaarnerusumik ilanngaatigineqarsinnaanerit iluaqutaasinnaavoq, pingaartumik inuussutissalerinerimut aammalu tunisassiornermik ingerlatsiviusunut mikisunut. Aamma isumaqarpugut nunaqarfinni isorliunerusunilu inuussutissarsiornermik ingerlatsisut immikkut isiginiarneqartariaqartut, tassami pilersitsinerimut ingerlatsinerimullu aningaasartuutit amerlanertigut annertunerusarmata.

Atagu assersuuteqalaarallarlanga Sisimiuni suliffeqarfiit atorlugit: Sisimiuni imminut pilersornerunissatsinnut tunngasunik suliffeqarfiit marluk tigulaariffigissavakka.

- Siulleq tassaavoq naatitanik pilersitsivik Sisimiut Fresh Farm. Taassumap unammillerfigisaa annerpaaq tassaavoq sarfamut, kallerup inneranut imermullu akit qaffasinnerat.
- Aappaalu Milak Produktion tassa qimminut nerukkaatissaanik pilersitsivik. Taassumap unammilligassaqarfia tassaavoq sinerissamut assartuussinerimut aki qaffasippallaalernikoq.

Siumumiillu isumaqarpugut taakkulu suliffeqarfiit assersuutigisama aamma qujarutigissaqigaat aallarnisaasutut suliffeqarfittullu nutaatut akileraartarnikkut arlaatigut oqilisaassisoqartuuppat. Soorlu ukiuni marlunni pingasuni ingerlatseqatigiiffiit akileraarutaannik aaqqissuussivigineqarnerminnik ujartuiffigineqarsinnaasut.

Siumumit pingaartipparput aaqqissuussinerit suut tamarmik aningaasarsiornikkuk akisussaassuseqartumik ingerlanneqarnissaat. Innuttaasunut nalinginnaasunut aningaasatigut artukkiisoqassanngilaq, aammalu aaqqissuussinerit ineriartornermut iluaqutaassapput ingerlatsinerimut tapiissutitut ataavartut pinnagit.

Taamaattumik Naalakkersuisut inuussutissarsiornermut ineriartortitsinissamik periusissiaannut siunnersuutip ilanngunneqarnissaa pitsaasutut isigaarput. Kisianni aamma erseqqissaatigissavarput tamanna kinguartitsinerinnaassanngitsoq. Nunarput maanna inuussutissarsiornermut tunngatillugu

iliuuseqarfigineqartariaqarpoq. Misissuinernik nalunaarusianillu kisiisa pisariaqartitsinngilagut – aamma tigussaasumik aaqqiissutissanik pisariaqartitsivugut.

Siumumiit isumaqarpugut aallarnisaasunut kiisalu inuussutissarsiortunut nutaanut aningaasaliinerunissaq sarfamut, kallerup inneranut aammalu imermut kisimi tunngatinneqarnani assiliaq anginerusoq ingerlanneqartariaqartoq.

Naggasiutigalugu oqaatigerusupparput Kalaallit Nunaat suliffeqarfinnik amerlanerusunik pisariaqartitsimmat, aporfinnik amerlanerusunik pinnani. Taamaattumik inuussutissarsiornermut politikatta siunissami suliffeqarfinnik nutaanik pilersitsinissamut kajumilersitsinerusariaqarpoq aammalu nunatsinni nammineq naleqarnerulersitsinermut aqutissiuussinerusariaqarluni.

Qulaani qulequttat tunngavigalugit Siumumiit kaammattuutigerusupparput ataatsimiisitaliami allannguutissatut siunnersuummik siammasinnerusumik oqaasertalersukkamik nassaarniarthoqassasoq. Siunertarmi immini ajunngikkaluartoq siammasinninngorlugu suliarineqarnissaa Siumumiit kissaatigigatsigu.

Taamatut oqaaseqarluta Siumumiit siunnersuut inuussutissarsiornermut aatsitassanullu ataatsimiisitaliamut ingerlateqqillutigu.

Erik Jensen, Siumut